

20/10683/1200

12.11.2019

Sei

[Signature]

ROMÂNIA

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

PROIECT

PRIVIND EXERCITAREA ATRIBUȚIILOR SPECIFICE
FUNCȚIEI DE VICEPREȘEDINTE AL ÎNALTEI CURȚI DE
CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CANDIDAT

JUDECĂTOR GABRIELA ELENA BOGASIU

Noiembrie 2019

CUPRINS

CONSIDERAȚII INTRODUCATIVE.....	2
PREZENTAREA GENERALĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE.....	4
BILANȚ SINTETIC AL MANDATULUI DE VICEPREȘEDINTE CU ATRIBUȚII ÎN MATERIE CIVILĂ.....	10
CADRUL NORMATIV AL FUNCȚIEI DE VICEPREȘEDINTE AL ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	14
DIRECȚII DE ACȚIUNE PENTRU ÎMBUNĂTĂȚIREA ACTIVITĂȚII MANAGERIALE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE.....	17
CONCLUZII.....	34

CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE

În anul 2009, Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adunarea Generală a Judecătorilor, adresa exponenților puterii legislative și executive o scrisoare deschisă, reamintind că puterea judecătorească are menirea de a asigura o pârgie de echilibru, prin înfăptuirea actului de justiție în condiții de legalitate și imparțialitate ce nu pot fi asigurate decât printr-un statut corespunzător rolului ce îi revine magistratului, rol pe care și l-a asumat odată cu îmbrăcarea robei și acceptarea conștientă a responsabilității de apasă pe umerii săi.

Și dacă legea fundamentală statuează expres, în art. 1 alin. (4), că *"Statul se organizează potrivit separației și echilibrului puterilor-legislativă, executivă și judecătorească- în cadrul democrației constituționale"*, se mai afirma atunci, respectarea independenței și inamovibilității judecătorului nu poate face obiectul niciunei negocieri și nu poate fi supusă unor limitări dictate de conjuncturi politice, economice sau de altă natură.

Am început cu această scurtă incursiune în istoria ultimului deceniu pentru că proiectul de față își propune să fie o pledoarie pentru recâștigarea și consolidarea încrederii și respectului față de instanța supremă a statului, pornind de la premisa că independența se construiește și se apără în primul rând din interior, prin profesionalism, integritate și bună credință, prin identificarea și protejarea valorilor comune, a binelui public în echilibru cu respectarea drepturilor și libertăților individuale.

Înalta Curte este instanța plasată prin normele constituționale în vârful sistemului judiciar, poziție ce îi conferă o vizibilitate sporită, o mare capacitate de propagare a mesajului într-un mediu social a cărui realitate și dinamică nu pot fi ignorate. Cu toate că de peste 15 ani nu mai are o lege proprie de organizare, instanța supremă nu ar trebui să fie percepută doar ca o jurisdicție de ultim grad, sufocată de atribuțiile de instanță ordinară de recurs ignorate și afectată de abordări de tip conjunctural, ci să constituie un exponent central al puterii judecătorești, cu o privire de ansamblu asupra acesteia.

Nu întâmplător, art. 27 alin. (1) Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară conferă Înaltei Curți de Casație și Justiție, prin Secțiunile Unite, atribuția de a stabili cazurile în care este necesară îmbunătățirea legislației și de a le comunica ministrului justiției, la sfârșitul fiecărui an.

Experiența primului mandat în funcția de vicepreședinte m-a ajutat să cunosc dimensiunea integratoare a exercitării funcțiilor de conducere asupra tuturor secțiilor și compartimentelor Înaltei Curți. De aceea, doresc să reafirm importanța unei coeziuni reale a echipei de conducere, în care viziunea președintelui și a vicepreședinților asupra direcțiilor de acțiune și obiectivele propuse trebuie să fie compatibile și să reflecte un echilibru rezonabil între ideea de modernitate și aceea de continuitate, între dorința de inovare și respectul față de valorile constante ale evoluției organizaționale.

Ideile și practicile care au trecut proba timpului trebuie conservate, dar, în egală măsură, este necesară asumarea disfuncționalităților în mod conștient, critic, nu demonizându-le, ci luând în considerare contextul în care au apărut și căutând cele mai bune remedii de înlăturare a acestora.

Pe lângă competența profesională, un conducător de instanță este caracterizat de aptitudinile de comunicare, de stabilire a unor relații bazate pe calm, înțelegere, deschidere, tact, respect și bună credință în dialogul intra și interinstituțional, de un profesionalism în interacțiunea socială care poate influența atât calitatea relațiilor dintre membrii colectivului, cât și modul în care activitatea instanței este percepută în societate.

PREZENTAREA GENERALĂ A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Rolul constituțional și dimensiunea organizațională

Art. 126 din Constituția României prevede că puterea judecătorească se exercită de Înalta Curte de Casație și Justiție și de celelalte instanțe judecătorești stabilite de lege. Instanța supremă are, în același timp, misiunea constituțională de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale.

Înalta Curte de Casație și Justiție este organizată și funcționează în temeiul art. 126 din Constituția României, și al art. 18- 34 din legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară. Spre deosebire de celelalte instanțe judecătorești, Înalta Curte are un regulament propriu de organizare și funcționare administrativă, adoptat prin hotărâre a Colegiului de conducere, potrivit art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 304/2004, aspect care constituie o consacrare legislativă a identității și poziției instanței supreme în arhitectura sistemului judiciar.

Așa cum prevede art. 19 din Legea nr. 304/2004, Înalta Curte de Casație și Justiție are în componență patru secții, fiecare cu propria competență: Secția I civilă, Secția a II-a civilă, Secția Penală, Secția de contencios administrativ și fiscal. În cadrul Înaltei Curți mai funcționează Secțiile Unite, completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și completurile de 5 judecători.

Secția I civilă, Secția a II-a civilă și Secția de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă recursurile împotriva hotărârilor pronunțate de curțile de apel și a altor hotărâri, în cazurile prevăzute de lege, precum și recursurile declarate împotriva hotărârilor nedefinitive sau a actelor judecătorești, de orice natură, care nu pot fi atacate pe nicio altă cale, iar cursul judecății a fost întrerupt în fața curților de apel.

Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție judecă: a) în primă instanță, procesele și cererile date prin lege în competența de primă instanță a Înaltei Curți de Casație și Justiție; b) apelurile împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de curțile de apel și de Curtea Militară de Apel; c) contestațiile împotriva hotărârilor penale pronunțate în primă instanță de curțile de apel, de Curtea Militară de Apel și de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție; d) apelurile declarate împotriva hotărârilor nedefinitive sau a actelor judecătorești, de orice natură, care nu pot fi atacate pe nicio altă

cale, iar cursul judecătii a fost întrerupt în fața curților de apel; e) recursurile în casație împotriva hotărârilor definitive, în condițiile prevăzute de lege; f) sesizările în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei probleme de drept.

Secțiile Înaltei Curți de Casație și Justiție, în raport cu competența fiecăreia, soluționează: a) cererile de strămutare, pentru motivele prevăzute în codurile de procedură; b) conflictele de competență, în cazurile prevăzute de lege; c) orice alte cereri prevăzute de lege.

Completurile de 5 judecători judecă apelurile împotriva hotărârilor pronunțate în primă instanță de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, judecă recursurile în casație împotriva hotărârilor pronunțate în apel de completele de 5 judecători după admiterea în principiu, soluționează contestațiile împotriva încheierilor pronunțate în cursul judecătii în primă instanță de Secția penală a Înaltei Curți de Casație și Justiție, soluționează cauzele în materie disciplinară potrivit legii și alte cauze date în competența lor prin lege. Completurile de 5 judecători soluționează și recursurile împotriva hotărârilor de respingere a cererilor de sesizare a Curții Constituționale, pronunțate de un alt complet de 5 judecători.

În Secții Unite, Înalta Curte de Casație și Justiție are următoarele atribuții, prevăzute în art. 25- 27 din legea nr. 304/2004: soluționarea sesizărilor privind schimbarea jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție; sesizarea Curții Constituționale pentru controlul constituționalității legilor înainte de promulgare; stabilirea, la sfârșitul fiecărui an, a cazurilor în care este necesară îmbunătățirea legislației, pe care le comunică ministrului justiției.

Conform datelor din raportul de activitate pe anul 2018, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție s-au aflat 32.431 de cauze, față de 24.536 de cauze aflate pe rol în anul 2017, înregistrându-se astfel o diferență, în plus, de 7.895 de cauze. Aceeași creștere s-a evidențiat și în ceea ce privește numărul cauzelor nou intrate. Astfel, la nivelul anului 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție a înregistrat 19.723 de cauze, față de 14.337 de cauze nou intrate în anul 2017, înregistrându-se o diferență de 5.386 de cauze.

Numărul cauzelor soluționate în anul 2018 a fost de 17.437, stocul rămas la final de an fiind de 14.994 dosare, dintre care 11.235 la secția de contencios administrativ. Comparativ cu nivelul anului 2017, când au fost soluționate 11.828 de cauze, s-a evidențiat o creștere cu 5.609 cauze.

În primele trei trimestre anului 2019, pe rolul Înaltei Curți s-au înregistrat 10712 cauze noi, dintre care 1610 la Secția penală (față de 2084 în perioada corespunzătoare a anului 2018), 2086 la Secția I civilă (3669 în

trim.I- III 2018), 2192 la Secția a II-a civilă (5157 în trim.I-III 2018), 4325 la Secția de contencios administrativ și fiscal (5087 în trim. I-III 2018).

În materie civilă, cifrele denotă o tendință de scădere a cauzelor nou intrate în 2019 comparativ cu 2018, când volumul de activitate a fost marcat de efectele Deciziei nr. 369/2017 a Curții Constituționale, prin care s-a constatat că sintagma „*precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv*” cuprinsă în art.XVIII alin.(2) din Legea nr.2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă este neconstituțională și de incertitudine asupra modului în care urma a fi rezolvată problema competenței de soluționare a recursurilor declarate împotriva deciziilor pronunțate în apel de tribunale, în litigiile cu o valoare situată sub pragul de 200.000 lei .

În ceea ce privește recursul în interesul legii, numărul sesizărilor înregistrate în anul 2019, până la data întocmirii prezentului proiect (28), a depășit numărul total de recursuri în interesul legii înregistrate în tot cursul anului 2018 (23). Acest aspect este, pe de o parte, îmbucurător, pentru că recursul în interesul legii este un mecanism ferm de unificare a practicii judiciare, dar pe de altă parte poate fi un indiciu al faptului că au sporit problemele de drept pentru care divergențele de jurisprudență nu au putut fi preîntâmpinate ori soluționate prin alte modalități.

Numărul sesizărilor prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept prezintă o oarecare variație de la un an la altul: în materie civilă și în contenciosul administrativ și fiscal, cele mai multe sesizări s-au înregistrat în anul 2017, în număr de 76, respectiv 17, iar în materie penală anul de vârf a fost 2015, când au fost înregistrate 35 de sesizări. În cursul anului 2019, până la această data au fost înregistrate 67 sesizări în materie civilă (incluzând și dreptul muncii și al asigurărilor sociale) și 6 sesizări în contenciosul administrativ și fiscal.

Pentru a sprijini funcționarea acestui întreg angrenaj, în structura Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt reglementate următoarele compartimente: Direcția legislație, studii, documentare și informatică juridică; Cancelaria; Departamentul economico-financiar și administrativ; Biroul de informare și relații publice; Compartimentul relații internaționale; Compartimentul juridic; Compartimentul de audit public intern; Compartimentul arhivă.

Resursele umane ale Înaltei Curți de Casație și Justiție se compun din președinte, 2 vicepreședinți, 4 președinți de secții și judecători. În cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție funcționează magistrați-asistenți, grefieri,

manager economic, funcționari publici, specialiști IT și alte categorii de personal auxiliar și conex stabilite prin statul de funcții. Numărul maxim de posturi se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului justiției și a președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii, finanțarea posturilor fiind asigurată în limita bugetului aprobat prin legile bugetare anuale și de rectificare. În total, schema de personal conține un număr de 549 posturi aprobate prin hotărârea de Guvern nr. 486/2015, dintre care 122 posturi de judecător, 123 posturi de magistrat asistent și 180 posturi de greșier, aproad și agent procedural, diferența până la cifra totală constând în posturi de specialist IT personal conex/ personal contractual și funcționari publici.

Cheltuielile necesare funcționării Înaltei Curți de Casație și Justiție se finanțează din bugetul de stat, iar președintele are calitatea de ordonator principal de credite, putând delega această calitate oricărui dintre vicepreședinți sau managerului economic.

În anul 2018, instanța a beneficiat de alocații bugetare în sumă de 132.888 mii lei, din care a efectuat plăți în sumă de 132.225 mii lei.

Până la începutul acestui an, Înalta Curte și-a desfășurat activitatea exclusiv în sediul din strada Batiștei, inaugurat în anul 2000, potrivit dimensiunilor pe care instanța supremă le avea la acea dată. Pentru că spațiul alocat a devenit de mai mulți ani absolut insuficient pentru desfășurarea activității în condiții decente, rezolvarea acestei probleme a constituit un obiectiv prioritar al conducerii instanței supreme, asigurarea unui sediu corespunzător Înaltei Curți de Casație și Justiție fiind menționată ca obiectiv specific pentru atingerea obiectivului strategic al consolidării capacității administrative a instanțelor și parchetelor, în Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015- 2020, aprobată prin HG nr. 1155/ 2014, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 19 din 12 ianuarie 2015.

După mai mulți ani în care demersurile pentru asigurarea, din proprietatea publică, a unui sediu adecvat instanței plasate prin prevederile constituționale în vârful puterii judecătorești au eșuat în variante nepotrivite, lipsite de realism, perioada 2018- 2019 a marcat un aspect de noutate în viața Înaltei Curți: mutarea Secției de contencios administrativ și fiscal, a Departamentului economico- financiar și administrativ și a Arhivei generale într-un sediu nou, închiriat de pe piața imobiliară, pe baza unei proceduri de selecție transparente, inițiate în cursul anului 2017, care s-a derulat potrivit Ordinului Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 210/20.07.2017, pentru aprobarea "Normelor procedurale interne pentru atribuirea contractelor având ca obiect cumpărarea sau închirierea, prin orice

mijloace financiare, de terenuri clădiri existente, alte bunuri imobile ori a drepturilor asupra acestora”. (Legea nr.98/2016 privind achizițiile publice, în art.29, prevede următoarele: “Prezenta lege nu se aplică pentru atribuirea contractelor de achiziție publică/acordurilor cadru de servicii care au ca obiect: a) cumpărarea sau închirierea, prin orice mijloace financiare, de terenuri, clădiri existente, alte bunuri imobile ori a drepturilor asupra acestora”).

Noua realitate a presupus nu numai închirierea spațiului, ci și alocarea resurselor financiare pentru dotarea cu mobilierul și aparatura necesară desfășurării activității, o parte semnificativă din bugetul repartizat pentru cheltuieli de capital fiind solicitată și utilizată în acest scop.

Identificarea unor vulnerabilități și enunțarea direcțiilor de acțiune pentru remedierea acestora

Din perspectivă managerială, analiză efectivă a activității instanței trebuie să ia în considerare dinamica mediului intra și interinstituțional, să identifice vulnerabilitățile și așteptările și să stabilească prioritățile, oferind premisele pentru conturarea unor direcții de acțiune adecvate, astfel ca acestea să nu fie disipate în măsuri ineficiente.

În cadrul instanței își desfășoară activitatea un corp de judecători cu înaltă pregătire profesională și experiență de viață care fundamentează capacitatea de a se adapta și de a exercita adecvat actul de justiție în situații de instabilitate legislativă, de dinamică inegală a activității, de expunere mediatică, manifestând o preocupare constantă pentru interpretarea și aplicarea unitară a dreptului național, cunoașterea și valorificarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene, precum și magistrați asistenți și grefieri cu o bună pregătire profesională și deschidere către formarea profesională continuă.

Funcționarea instanței este caracterizată de existența unor bune practici pentru gestionarea dosarelor (înregistrare, arhivare, derulare a procedurii de pregătire a dosarelor și de filtrare a recursurilor) dezvoltate la nivelul secțiilor, cu uniformizarea celor care și-au demonstrat eficiența și compatibilitatea cu specificul procedurii aplicabile în funcție de tipurile de cauze ce intră în competența fiecărei secții.

Totodată, este de semnalat creșterea calității activității la nivelul unor compartimente care oferă suportul necesar exercitării funcției de judecată a instanței (Direcția legislație, studii, documentare și informatică Juridică, Departamentul economico- financiar și administrativ) și deschiderea către o comunicare publică onestă, cu respectarea liberului acces la informațiile de interes public.

Dintre aspectele care afectează eficiența activității, durata procedurilor și calitatea actului de justiție, sunt de menționat: volumul excesiv de activitate raportat la resursele de personal, volum generat, în principal, de modul în care este reglementată competența instanței supreme; ritmul și efectele modificărilor legislative intervenite de multe ori fără o evaluare riguroasă a impactului, punând judecătorii în situația ca, în mecanismele de unificare a practicii judiciare sau prin decizii de speță, să caute interpretări care să asigure efectivitatea unor norme sau principii, cu riscul de a li se reproșa că "adaugă la lege"; fluctuația mare de personal care s-a înregistrat în ultimii ani, urmare a cererilor de eliberare din funcție prin pensionare sau a unor situații de imposibilitate temporară a exercitării activității; probleme în înțelegerea contextului organizațional și tendința secțiilor de a se raporta exclusiv la propria dinamică a activității și a resurselor de personal, fără o analiză comparativă riguroasă în raport cu celelalte secții ale Înaltei Curți; existența unei stări de insatisfacție profesională generate de supraaglomerare, de unele atitudini și mesaje publice față de Înalta Curte și de judecătorii ei, de generalizarea unor deficiențe punctuale ori de reinterpretarea conjuncturală a unor practici; sediul necorespunzător, care a impus mutarea uneia dintre secțiile instanței într-un spațiu separat, acceptată ca o soluție "de avarie" în situația gravă în care se afla instanța supremă; un grad încă redus de arhivare electronică a documentelor, lipsa dosarului electronic; proceduri birocratice greoaie, lipsite de modernitate, în cadrul unora dintre compartimentele instanței.

Toate aceste elemente impun, din perspectiva funcției de vicepreședinte, o intervenție pentru eficientizarea activității organizaționale și a actului de justiție, reducerea duratei procedurilor, asigurarea unei jurisprudențe unitare și a unui dialog real cu celelalte instanțe și entități din cadrul sistemului judiciar, transparenței și accesibilitatea activității Înaltei Curți

BILANȚ SINTETIC AL MANDATULUI DE VICEPREȘEDINTE CU ATRIBUȚII ÎN MATERIE CIVILĂ

Principalul obiectiv în ceea ce privește activitatea administrativă și de judecată a celor trei secții non- penale ale Înaltei Curți a fost echilibrarea volumului lor de activitate, în condițiile în care din datele statistice privind activitatea Înaltei Curți a rezultat cu evidență dezechilibrul grav existent între Secția de contencios administrativ și fiscal și celelalte secții ale Înaltei Curți de Casație și Justiție la indicatori precum numărul de dosare nou intrate, numărul total de dosare, ori încărcătura calculată prin raportarea numărului de dosare la numărul de posturi judecător/ magistrat asistent/ grefier din statul de personal și la numărul de posturi ocupate. În medie, Secția de contencios administrativ și fiscal a avut un volum de activitate mai mare decât al celor două secții civile la un loc, cu o schemă de personal- la începutul perioadei de referință- aproximativ egală cu schema Secției I civile

De asemenea, a fost identificat un dezechilibru și între cele două secții civile ale Înaltei Curți, care la începutul perioadei de referință aveau valori foarte apropiate ale volumului de activitate, dar dispuneau de resurse de personal dimensionate diferit, vizibil în defavoarea Secției a II-a civile. Situația s-a agravat odată cu efectele deciziei Curții Constituționale nr. 369/2017, referitoare la pragul valoric prevăzut de lege pentru admisibilitatea recursului, efecte care s-au resimțit mai puternic din punct de vedere cantitativ la nivelul Secției a II-a civile.

Pentru remedierea situației existente, au fost necesare, în primul rând, măsuri administrative de redimensionare a schemelor de personal, care, dată fiind partajarea de atribuții în privința aprobării statelor de funcții și de personal și a alocării posturilor între colegiul de conducere și președintele instanței, conform Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, au necesitat o bună colaborare cu președintele Înaltei Curți, cu colegiul de conducere și cu președinții și colectivele secțiilor, pentru identificarea unor soluții în interesul general al funcționării eficiente a instanței.

Prin mai multe hotărâri ale Colegiului de conducere, în perioada 2016- 2019 a avut loc o remodelare treptată a statelor de funcții și de personal ale instanței, pentru adecvarea resurselor umane la volumul de activitate al fiecărei secții. În prezent, comparativ cu situația existentă la 1 septembrie 2016, schema Secției I civile s-a redus cu 6 posturi de judecător și 3 posturi de magistrat asistent, schema Secției a II-a civile s-a mărit cu 3

posturi de magistrat asistent, schema Secției de contencios administrativ și fiscal s-a mărit cu 6 posturi de judecător și 6 posturi de magistrat asistent, iar schema Secției penale s-a micșorat cu 1 post de judecător și 2 posturi de magistrat asistent.

Nu se poate susține că disfuncțiile au fost pe deplin rezolvate, dar s-au luat acele măsuri care au fost posibile în contextul organizațional existent, în care aproape toate secțiile pun probleme de subdimensionare a resurselor umane, în condițiile unei fluctuații accentuate a personalului- generate de numărul mare de pensionări¹ ori situațiile de incapacitate temporară de desfășurare a activității- și într-o perioadă în care mutațiile intervenite în organizarea și funcționarea completurilor de 5 judecători au impus, de asemenea, regândirea alocării resurselor între secții, completurile de unificare a practicii judiciare (recursul în interesul legii și dezlegarea prealabilă a unor chestiuni de drept) și completurile de 5 judecători.

Gradul de ocupare a posturilor existente s-a îmbunătățit în ultimii, în condițiile în care, pentru judecători și magistrați asistenți, am beneficiat de sprijinul constant al Consiliului Superior al Magistraturii în organizarea concursurilor de promovare sau de ocupare a posturilor vacante, după caz, iar posturile de grefier au fost ocupate prin recrutare de absolvenți ai Școlii Naționale de Grefieri și prin organizarea de concursuri pentru promovarea în funcții de execuție ori de ocupare a posturilor temporar vacante.

Pentru un mod mai clar și mai echilibrat de repartizare a cauzelor între cele două secții civile, ținând seama de specializarea judecătorilor care le compun, de dimensiunea schemelor de personal, de circumstanțele concrete ale instanței, criterii ce reies din prevederile art. 19 alin. (2) și (3) din Legea nr. 304/2004 și ale art. 19 alin. (1) lit. g) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor, a fost adoptată Hotărârea nr. 99 din 20 septembrie 2018 a Colegiului de conducere al ÎCCJ, prin care s-au stabilit tipurile de cauze care urmează a fi repartizate fiecăreia dintre secțiile civile, în funcție de materiile juridice și listele de obiecte cu care operează nomenclatoarele Ecris.

Astăzi, la aproximativ un an de la punerea în aplicare a noii modalități de repartizare, care operează pentru cauzele înregistrate la Înalta Curte după 1 octombrie 2018, datele statistice demonstrează o echilibrare cantitativă a volumului de activitate (în condițiile în care, așa cum am arătat anterior, și schemele de personal s-au apropiat în dimensiuni) și o reducere a situațiilor

¹ De exemplu, în cadrul Secției I civile, în cursul anului 2018 au fost eliberați din funcție, prin pensionare, 8 judecători din totalul de 29 din acea perioadă. În Secția de contencios administrativ și fiscal, în intervalul noiembrie 2018- februarie 2019, 4 judecători s-au pensionat, iar un judecător a fost numit în funcția de președinte al unei alte secții.

de conflicte de competență între secții (în Anexe, pentru o privire comparativă a situației înainte și după aplicarea Hotărârii nr. 99/2018 a Colegiului de conducere, sunt atașate centralizatoarele statistice pe primele trei trimestre ale anilor 2018 și 2019).

Desigur, fiecare decizie este perfectibilă, pot fi găsite argumente și contraargumente pentru oricare opțiune, dar vechiul mod de repartizare care fusese adoptat prin Hotărârea Colegiului de conducere nr. 8 din 5 aprilie 2012 generase dezechilibre persistente ale volumului de activitate în raport cu resursele umane alocate fiecărei secții și nu ținea seama decât parțial de nevoia valorificării experienței și specializării judecătorilor, devenind, în timp, o veritabilă o sursă de tensiune și de disconfort profesional.

În ceea ce privește circuitul dosarelor, uniformizarea formatului unor tipuri de acte de procedură, repartizarea atribuțiilor personalului auxiliar de specialitate în derularea etapelor procedurale, identificarea procedurilor de urmat în situații care ar fi putut intra sub incidența prevederilor art. 7 alin. (1) lit. g) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor (*"...situațiile neprevăzute de lege sau de prezentul regulament"*), s-au luat măsuri pentru identificarea celor mai bune practici pentru gestionarea dosarelor dezvoltate la nivelul secțiilor și armonizarea sau uniformizarea celor care și-au demonstrat eficiența- prin organizarea de ședințe de lucru, solicitarea de puncte de vedere ale secțiilor, comunicarea și punerea în discuție a diferitelor probleme, formularea de propuneri către Colegiul de conducere (exemplificativ, în Anexe).

În planul evoluției legislative, în cursul anului 2018 a fost adoptată Legea nr. 212/2018, de modificare a Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, în care au fost valorificate și propuneri de modificare a normelor de competență în materie, formulate de Secția de contencios administrativ și fiscal încă din anul 2015, în scopul degrevării activității și creării, deocamdată, cel puțin a premiselor pentru soluționarea litigiilor într-un termen rezonabil.

Pentru a contribui la o mai bună vizibilitate a practicii judiciare, am inițiat și implementat un set de materiale centralizatoare ale deciziilor de recurs în interesul legii și ale hotărârilor prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, grupate pe materii de drept și sistematizate în funcție de actul normativ din care face parte prevederea legală supusă interpretării. Acestea sunt actualizate periodic și sunt accesibile publicului, fiind postate pe pagina de internet a ÎCCJ.

În fine, în timpul mandatului de vicepreședinte am fost implicată activ în demersurile de inițiere și derulare a unei proceduri de închiriere a unui

spațiu pentru desfășurarea activității Secției de contencios administrativ și fiscal și a unor compartimente ale instanței, procedură care, așa cum am menționat și într-un capitol anterior, a constituit o premieră pentru Înalta Curte.

Rezultatul obținut a fost rodul eforturilor concertate ale echipei de conducere, fiind de subliniat aportul președintelui instanței, care, în calitatea sa de ordonator de credite, a reușit să găsească soluțiile de finanțare a închirierii și dotării spațiului, și al președintelui Secției de contencios administrativ și fiscal, care a organizat cu succes activitatea deosebit de laborioasă legată de mutarea în noul spațiu, de mobilarea și dotarea efectivă a acestuia.

CADRUL NORMATIV AL FUNCȚIEI DE VICEPREȘEDINTE AL ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Potrivit art. 28 din Legea nr. 304/2004, privind organizarea judiciară, conducerea Înaltei Curți de Casație și Justiție se exercită de către președinte, doi vicepreședinți și colegiul de conducere.

Atribuțiile vicepreședinților sunt prevăzute în Regulamentul privind organizarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, în principal în art. 14- 16, care fac parte din Capitolul II- Conducerea Înaltei Curți de Casație și Justiție, Secțiunea 2- Vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție exercită atribuțiile ce revin președintelui, în lipsa acestuia, conform delegării de atribuții dispuse de președinte sau în baza dispoziției președintelui.

În ceea ce privește activitatea de judecată și de unificare a practicii judiciare, vicepreședinții prezidează, în lipsa președintelui, completurile pentru soluționarea recursurilor în interesul legii, completurile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, în cazul prevăzut la art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și în cazul prevăzut la art. 476 alin. (8) din Codul de procedură penală și Secțiunile Unite. De asemenea vicepreședinții prezidează completurile de 5 judecători, atunci când fac parte din acestea.

Vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție exercită, conform repartizării stabilite de președinte, următoarele atribuții:

- coordonează activitatea Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică și a Departamentului economico-financiar și administrativ;
- asigură conducerea generală a Cancelariei și a Biroului de informare și relații publice;
- propun colegiului de conducere măsurile necesare ce urmează a fi adoptate în procesul formării și perfecționării profesionale a judecătorilor și magistraților-asistenți;
- urmăresc dezbaterile problemelor de drept în cadrul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- asigură publicarea periodică a jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție;
- organizează paza sediului și a bunurilor Înaltei Curți de Casație și Justiție și aprobă măsurile pentru prevenirea incendiilor, cele privind

protecția muncii, protecția civilă, apărarea împotriva dezastrelor și activitățile privind problemele militare;

- controlează activitatea arhivistică, potrivit legii;
- controlează și coordonează activitatea comisiei de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public;
- desemnează, împreună cu președinții de secții, judecătorii din fiecare secție care asigură activitatea completelor de judecată în perioada vacanței judecătorești.

Unul dintre vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție poate conduce structura de protecție a informațiilor clasificate a Înaltei Curți de Casație și Justiție, constituită prin ordin al președintelui în vederea exercitării atribuțiilor prevăzute în Hotărârea Guvernului nr. 585/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție exercită, conform repartizării stabilite de președinte, următoarele atribuții privind personalul Înaltei Curți de Casație și Justiție:

- aprobă fișele posturilor pentru magistrații asistenți, personalul auxiliar de specialitate și celelalte categorii de personal, întocmite de conducătorul compartimentului corespunzător;
- controlează și coordonează evaluarea anuală a activității personalului Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu excepția judecătorilor și a magistraților-asistenți;
- analizează cererile și propune președintelui încadrarea personalului, în condițiile legii, cu excepția judecătorilor și a magistraților-asistenți;
- aprobă efectuarea concediilor anuale de odihnă de către personalul Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu excepția judecătorilor și a magistraților-asistenți.

Vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție exercită și unele atribuții legate de activitatea Colegiului de conducere, după cum urmează:

- vicepreședinții pot convoca ședințele Colegiului de conducere, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 207/2018;
- Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție este prezidat de președinte, iar în lipsa acestuia, de unul dintre vicepreședinți;
- la începutul fiecărui an, Colegiul de conducere, la propunerea președintelui sau a vicepreședinților Înaltei Curți de Casație și Justiție, poate aproba înființarea de completuri specializate în cadrul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, în funcție de numărul și natura

cauzelor, de volumul de activitate al fiecărei secții, precum și de specializarea judecătorilor și necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora; aceste demersuri au la bază, la rândul lor, propunerile formulate, pentru fiecare secție, de președintele acesteia;

- Colegiul de conducere poate adopta, pe baza propunerilor președintelui sau ale vicepreședinților, hotărâri privind circuitul dosarelor și circuitul actelor la nivelul completelor de 5 judecători;
- Colegiul de conducere poate adopta, pe baza propunerilor președintelui, ale vicepreședinților sau ale președinților de secții, hotărâri privind: reguli comune și reguli specifice privind repartizarea aleatorie a dosarelor, în aplicarea dispozițiilor din acest domeniu prevăzute în lege, în Regulamentul Înaltei Curți și în Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești; reguli comune și reguli specifice privind organizarea arhivelor secțiilor, a completelor de 5 judecători, a completelor pentru soluționarea recursurilor în interesul legii și a completelor pentru dezlegarea unor chestiuni de drept; reguli privind organizarea activității judecătorilor și a completelor de permanență.

Desigur, exercitarea tuturor acestor atribuții este subsumată dimensiunilor manageriale ce pot fi deduse din prevederile art. 51 alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor: organizarea eficientă, comportamentul și comunicarea, asumarea responsabilităților și aptitudinile manageriale.

DIRECȚII DE ACȚIUNE PENTRU ÎMBUNĂȚĂȚIREA ACTIVITĂȚII MANAGERIALE A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

Obiectivele formulate în cadrul proiectului privind exercitarea atribuțiilor specifice funcției de vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție pe care l-am întocmit se vor referi la atribuții legate de activitatea instanței în alte materii decât cea penală și vor fi structurate după cum urmează:

- Obiective privind activitatea de unificare a practicii judiciare;
- Obiective privind activitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție ca instanță judecătorească;
- Obiective privind activitatea Înaltei Curți de Casație și Justiție ca organizație publică.

➤ Înalta Curte de Casație și Justiție în exercitarea funcției de unificare a practicii judiciare

Rolul instanței supreme în unificarea practicii Judiciare este consacrat prin art. 126 alin. (3) din Constituția României: „*Înalta Curte de Casație și Justiție asigură interpretarea și aplicarea unitară a legii, potrivit competenței sale*”, iar caracterul unitar, coerent al jurisprudenței nu este doar un scop în sine, ci și un indicator calitativ important al performanței sistemului judiciar.

De aceea, consider că mărirea gradului de uniformitate a jurisprudenței este un obiectiv principal al înfăptuirii justiției, ca serviciu public, ce ține de o constantă a actului de conducere, iar mecanismele procesuale reglementate în Codul de procedură civilă și penală, mecanismele administrative reglementate în legislația secundară, dezvoltarea unei culturi a disciplinei jurisdicționale, creșterea transparenței și accesibilității hotărârilor pronunțate sunt tot atâtea valențe ale unui dialog deschis, constructiv și susținut al instanței supreme cu celelalte instanțe, în efortul comun de asigurare a unui act de justiție de calitate.

Recursul în interesul legii și dezlegarea prealabilă a unor chestiuni de drept

În ultimii ani, în activitatea completurilor de unificare a practicii judiciare au fost dezvoltate bune practici de gestionare a dosarelor, implicând o bună conlucrare între verigile din cadrul instanței supreme, dar și cu Ministerul Public, curțile de apel și specialiștii din mediul universitar,

căroră li se solicită puncte de vedere sau, după caz, jurisprudență cu privire la problemele de drept ce formează obiectul sesizărilor.

Au rămas nerezolvate legislativ unele aspecte semnalate de-a lungul timpului (e.g. situația în care nu se obține majoritatea prevăzută de lege pentru adoptarea soluției, posibilitatea formulării opiniei separate sau concordante) dar, datorită dialogului purtat profesionist și cu bună credință, situațiile în care s-ar fi putut pune problemele respective au fost foarte rare și au fost gestionate în cadrul completurilor.

Ceea ce consider important cu privire la activitatea formațiunilor de unificare a practicii în cadrul normativ actual, care pune probleme din ce în ce mai complexe, este organizarea activității în așa fel încât să fie respectate termenele prevăzute de lege pentru soluționarea sesizărilor și reducerea intervalului de timp necesar pentru motivarea deciziilor, obținerea semnăturilor și publicarea în Monitorul Oficial.

Aceste aspecte sunt împietate de volumul foarte mare de activitate al judecătorilor, cumulat în cadrul secțiilor, completurilor de 5 judecători, al căror număr a crescut, și completurilor de unificare a practicii, în care se suprapun atribuții ce țin de proceduri diferite, precum și de constrângerile privind organizarea utilizării spațiilor disponibile (săli de ședință), dar îmi propun ca, împreună cu colegii, să identificăm soluții absolut necesare, mai ales în contextul în care, prin Legea nr. 310/2018, au fost introduse noile prevederi ale art. 517 alin. (1¹) Cod procedură civilă, care permit suspendarea cauzelor similare aflate pe rolul instanțelor la data sesizării Înaltei Curți, a căror soluționare depinde de dezlegarea problemelor de drept ce fac obiectul în interesul legii, până la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României.

Formularea cererilor de recurs în interesul legii de către colegiile de conducere ale curților de apel, în temeiul art. 514 din Codul de procedură civilă și al art. 471 din Codul de procedură penală, și formularea sesizărilor prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, de către completurile de judecată din cadrul instanțelor, potrivit art. 519 din Codul de procedură civilă și art. 475 din Codul de procedură penală , reprezintă veritabile și consistente forme de dialog al instanțelor, în demersul comun de cristalizare a unei jurisprudențe unitare.

Datele evidențiate pe pagina de internet a Înaltei Curți privind activitatea completului de recurs în interesul legii demonstrează că acest mecanism a devenit din ce în ce mai familiar subiectelor de sesizare; dacă în 2014, din totalul de 14 recursuri în interesul legii, numai 3 erau declanșate de curți de apel, ulterior el a fost utilizat din plin, ponderea sesizărilor

formulate de colegiile de conducere ale curților de apel din totalul sesizărilor devenind semnificativă (se remarcă anul 2017, când 25 de sesizări din totalul de 31 au provenit de la colegii de conducere ale curților de apel).

Experiența participării la întâlnirile cu președinții secțiilor de specialitate a evidențiat faptul că de multe ori, în cazul în care în urma dezbaterilor purtate asupra problemelor de jurisprudență neunitară nu se reușește agrearea, în unanimitate sau într-o majoritate semnificativă, a unei soluții care să fie transpusă în practica instanțelor, ori dacă o anumită problemă de drept apare în mod recurent, ceea ce înseamnă că divergența de jurisprudență riscă să se perpetueze, devine necesară declanșarea unui recurs în interesul legii pentru unificarea practicii printr-o decizie cu forță obligatorie.

În ceea ce privește sesizarea prealabilă pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, un aspect care necesită discuții pentru identificarea celor mai bune practici constă în numărul mare de sesizări respinse ca inadmisibile pentru neîndeplinirea condițiilor impuse de normele procesual-civile și procesual-penale.

În vara anului 2017 am inițiat un dialog în acest sens, adresându-mă în scris tuturor președinților de curți de apel, cu rugămintea de a include în programul de învățământ profesional și teme legate de procedura sesizării prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, dar aspectele revelate în deciziile prealabile pronunțate s-au menținut.

Aceasta nu este o problemă teoretică, ci se repercutează asupra duratei soluționării cauzelor și poate atrage încălcări nejustificate ale principiului termenului rezonabil, de vreme ce formularea unei sesizări prealabile are ca efect suspendarea obligatorie a judecării cauzei respective în materie civilă, suspendarea obligatorie a dezbaterilor în materie penală, dacă judecarea cauzei nu a fost suspendată odată cu sesizarea, și suspendarea facultativă a altor cauze similare.

De aceea, se impune continuarea demersurilor pentru cunoașterea și aprofundarea aspectelor controversate ce țin de procedura dezlegării prealabile a unor chestiuni de drept, inclusiv printr-o bună colaborare cu Institutul Național al Magistraturii și formularea de propuneri pentru programele de formare continuă.

Pentru a spori vizibilitatea deciziilor obligatorii de unificare a practicii judiciare și a facilita accesul la acestea într-un alt mod decât cel cronologic, în cadrul Înaltei Curți au fost elaborate materiale centralizatoare care sunt actualizate periodic și sunt publicate pe pagina de internet a instanței, veritabile culegeri în format electronic în care deciziile de recurs în interesul

legii și hotărârile prealabile sunt grupate pe materii ale dreptului- substanțial și procedural- și ordonate în funcție de actul normativ din care face parte prevederea legală supusă interpretării.

Mecanisme administrative de unificare a jurisprudenței

Pe lângă mecanismele de unificare a practicii judiciare reglementate în codurile de procedură civilă și penală, art. 27 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară prevede că președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție poate încuviința ca judecătorii să se informeze la sediul instanțelor asupra aspectelor privind aplicarea corectă și unitară a legii, făcând cunoscută jurisprudența instanței supreme, și să constate situații care justifică propuneri de îmbunătățire a legislației.

Această modalitate de comunicare este prevăzută expres în legea de organizare judiciară încă din forma ei inițială, dar căile de dialog al instanțelor s-au multiplicat odată cu evoluția legislativă, cu reconfigurarea mecanismelor procesuale și administrative de unificare a practicii judiciare.

Din păcate, aplicarea art. 27 alin. (2) din legea nr. 304/2004 nu s-a făcut în mod sistematic, pentru că volumul de activitate al instanței supreme nu a fost de natură să încurajeze implicarea judecătorilor săi în această activitate și participarea lor la ședințele de practică neunitară organizate de curțile de apel.

Vicepreședinții, președinții secțiilor și judecătorii acestora s-au implicat însă, cu puține excepții, prin participarea efectivă și prin formularea de puncte de vedere pe baze jurisprudențiale, la întâlnirile președinților secțiilor de specialitate, organizate periodic de Institutul Național al Magistraturii la sediul său ori, prin rotație, la sediile curților de apel, activitate derulată cu ritmicitate (una sau două întâlniri pe an în fiecare materie), pe baza unei proceduri stabilite prin hotărâri ale Consiliului Superior al Magistraturii.

Comunicarea directă cu privire la problemele de drept care pot genera jurisprudență neunitară poate fi asigurată și prin sistemul de videoconferință.

În plan intrainstituțional, pentru preîntâmpinarea ori stoparea divergențelor de jurisprudență sunt foarte utile ședințele organizate în temeiul art. 33 din Regulamentul de organizare și funcționare administrativă a instanței supreme, în care președinții de secții convoacă judecătorii și supun dezbaterilor jurisprudența și alte probleme de interes general, în vederea măsurilor necesare pentru buna desfășurare a activității secției. La dezbateri pot participa magistrații- asistenți din cadrul secției, cu vot consultativ, precum și invitați din celelalte secții și din compartimentele

Înaltei Curți de Casație și Justiție, fără drept de vot. Măsurile se adoptă cu votul majorității judecătorilor prezenți, inclusiv al președintelui.

Fără a avea forța obligatorie atașată hotărârilor pronunțate în cadrul mecanismelor procedurale de unificare a practicii judiciare, soluțiile de principiu adoptate în acest cadru și-au dovedit valoarea în practică, oferind o cale mai rapidă și mai flexibilă de reacție pentru reglarea unor divergențe în practica administrativă sau judiciară.

Transparența și accesibilitatea

În fine, un mijloc eficient de evitare a practicii neunitare, cu scopul final al îmbunătățirii actului de justiție, constă în creșterea gradului de transparență a jurisprudenței instanței supreme, prin accelerarea ritmului de selectare, prelucrare și transmitere către secții a deciziilor relevante, pentru a fi puse în dezbaterea judecătorilor în vederea publicării, în paralel cu creșterea numărului de hotărâri publicate integral, optimizarea paginii de internet a instanței supreme și implementarea unor programe informatice îmbunătățite pentru accesarea informației relevante, aspecte menționate și în Strategia de dezvoltare a sistemului judiciar 2015- 2020, aprobată prin HG nr. 1155/ 2014, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 19 din 12 ianuarie 2015.

În acest context, date fiind volumul mare de activitate, diversitatea procedurilor în care sunt implicați judecătorii Curții, dinamica legislativă și multiplicarea, complicarea tipurilor de litigii, sunt necesare și măsuri – de personal și de reconfigurare a unor atribuții- care să facă posibilă creșterea aportului Direcției legislație, studii, documentare și informatică juridică în studiul jurisprudenței și în semnalarea divergențelor.

➤ Înalta Curte de Casație și Justiție, instanță judecătorească

Înalta Curte de Casație și Justiție își exercită competența de instanță judecătorească prin cele patru secții (două secții civile, secția penală și secția de contencios administrativ și fiscal) și prin completurile de 5 judecători, așa cum rezultă din prevederile art. 19 și 21- 26 din Legea nr. 304/ 2004 privind organizarea judiciară. Secțiile Unite au atribuția de a soluționa sesizările privind schimbarea jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, la sesizarea unei secții, în condițiile prevăzute în art. 26 din Legea nr. 304/2004.

Activitatea secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție

În ceea ce privește secțiile Înaltei Curți, sunt adepta unei autonomii în care în prim plan să se situeze rolul președinților de secții în organizarea și

controlarea activității, în repartizarea atribuțiilor pe categorii de personal, în buna organizare și funcționare a sistemului informatizat de repartizare și evidență a cauzelor, ținând seama de coordonatele stabilite prin hotărâri ale Colegiului de conducere.

Implicarea vicepreședintelui este menită să asigure unui dialog constructiv între secțiile instanței supreme, identificarea celor mai bune practici pentru gestionarea dosarelor (înregistrare, arhivare, derulare a procedurii de pregătire a dosarelor și de filtrare a recursurilor, forma actelor procedurale) dezvoltate la nivelul secțiilor, armonizarea sau uniformizarea celor care și-au demonstrat eficiența, în măsura în care sunt compatibile cu specificul procedurii aplicabile în funcție de tipurile de cauze ce intră în competența fiecărei secții, identificarea unor imperfecțiuni legislative și formularea de propuneri sau puncte de vedere pentru înlăturarea acestora.

Participarea vicepreședinților la ședințele în care secțiile dezbate probleme de drept este prevăzută în art. 15 alin. (1) lit. d) din Regulament, având rolul de a facilita comunicarea între secții, evitarea paralelismelor și armonizarea punctelor de vedere asupra problemelor comune.

În egală măsură, consider oportună și organizarea periodică a unor întâlniri profesionale comune, cu participarea judecătorilor, magistraților asistenți sau a altor categorii de personal, în funcție de problematica abordată.

Legat de dinamica celor două secții civile, este necesară monitorizarea în continuare a efectelor Hotărârii Colegiului de conducere nr. 99 din 20 septembrie 2018, prin care s-a aprobat un nou mod de repartizare a cauzelor între acestea, în vederea echilibrării activității.

Secția de contencios administrativ și fiscal se confruntă cu probleme sistemice generate de extraordinara dinamică în această materie, de modificări în plan legislativ sau în intensitatea acțiunii administrative care s-au repercutat asupra volumului și tipologiei cauzelor înregistrate la instanță în diferite perioade (cu titlu de exemplu: contenciosul fiscal, litigiile privind controlul accesării și utilizării finanțării nerambursabile din fonduri europene sau naționale, litigiile rezultate din activitatea Fondului de Garantare a Asigurărilor, litigiile privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice).

Încercările de degrevare a activității prin reșezarea pe verticală a competenței în materie, intervenite prin Legea nr. 2/2013 și, mai recent, prin Legea nr. 212/2018, s-au dovedit a fi limitate în planul efectelor, nefiind suficiente pentru a asigura premisele soluționării cauzelor cu respectarea exigențelor termenului rezonabil. Durata proceselor a fost împietată, până în

cursul anului 2018, de efectuarea procedurii de pregătire a dosarelor și de filtrare a recursurilor în condițiile art. XVII din Legea nr. 2/ 2013 și art. 493 din Codul de procedură civilă, situație care, pe fondul insuficienței resurselor umane și a numărului din ce în ce mai mare de dosare nou intrate (4763 în 2014, 5724 în 2016, 6179 în 2018) a dus la creșterea foarte mare, de la an la an, a stocului de dosare (de la 4707 în 2014, la 7812 în 2016 și 11235 în 2018) și la fixarea unor termene foarte lungi pentru judecarea cauzelor.

În pofida eforturilor depuse de întreg personalul secției și a măsurilor de suplimentare a schemei prin realocarea unor posturi, dispuse prin hotărâri ale Colegiului de conducere, abia începând cu ultimul trimestru al anului 2018, după renunțarea la procedura de filtrare a recursurilor, s-a reușit atacarea stocului acumulat anterior.

Această situație impune măsuri de mărire semnificativă a schemei de personal- în ceea ce privește posturile de magistrat asistent și de grefier- și oferă, totodată, un prilej de reflecție asupra modului în care este organizată la nivel național justiția actului administrativ.

În contextul respectării principiului termenului rezonabil, un alt aspect pentru care este necesară o monitorizare permanentă este acela al redactării în termen al hotărârilor judecătorești.

În mod evident, pentru că obiectivul major al creșterii gradului de unificare a practicii judiciare nu poate fi îndeplinit în mod corespunzător într-o instanță supremă copleșită de litigii (cu titlu de exemplu, din dintr-un număr de peste 17400 decizii pronunțate în cursul anului 2018, doar 129 au fost pronunțate în recursuri în interesul legii sau în dezlegarea prealabilă a unor chestiuni de drept), este necesară și continuarea demersurilor pentru inițierea unor propuneri legislative de modificare a competenței instanței supreme. Această direcție de acțiune poate fi pusă în practică prin utilizarea prerogativei conferite Secțiilor Unite de prevederile art. 27 alin. (1) Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară și printr-un dialog constructiv, în limitele atribuțiilor prevăzute de lege, cu Consiliul Superior al Magistraturii și cu exponenții celorlalte puteri implicate în procesul legislativ, luând în considerare și impactul pe care reșezarea competenței materiale l-ar avea asupra activității celorlalte instanțe.

Activitatea completurilor de 5 judecători

Pentru completurile de 5 judecători, în ultimul an a intervenit o reconfigurare a modului de organizare și funcționare, impusă de modificarea prevederilor art. 32 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, prin Legea nr. 207/2018, și de constatarea conflictului juridic de natură

constituțională între Parlamentul României, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, prin Decizia nr. 685 din 7 noiembrie 2018 a Curții Constituționale a României, schimbări semnificative intervenind în ceea ce privește numărul completurilor, regulile de stabilire a compunerii acestora, conducerea prin rotație, întocmirea listelor de permanență și rezolvarea situațiilor de înlocuire a membrilor titulari în cazul absenței sau incidentelor procedurale.

Prin hotărâri ale Colegiului de conducere, s-au stabilit atribuții ale vicepreședinților în coordonarea activității completurilor de 5 judecători în materie penală și în alte materii decât cea penală, potrivit specializării, coordonare ce vizează componenta administrativă a gestionării dosarelor, cu respectarea limitelor care se degajă din par. 189 al menționatei decizii a Curții Constituționale.

Experiențele recente au revelat nevoia unei îmbunătățiri a reglementării, la nivel de lege, a organizării și funcționării acestor formațiuni de judecată, sub aspecte cum ar fi: structura completurilor în alte materii decât cea penală și criteriile de stabilire a componenței acestora, în condițiile în care art. 32 alin. (2) prevede în prezent că acestea sunt formate din judecători specializați, în funcție de natura cauzelor; introducerea unor regului privind tragerea la sorți, care să permit evitarea suprapunerilor prin participarea unui judecător, în paralel, în completuri aferente unor ani consecutivi; obiectul de activitate al completurilor stabilite pentru fiecare an calendaristic; reglementarea mai clară a situațiilor de schimbare a membrilor completurilor.

Totodată, noua dinamică a completurilor impune măsuri administrative care să asigure uniformitatea practicilor de gestionare a dosarelor și reducerea duratei de soluționare a cauzelor, începând cu înregistrarea și repartizarea și continuând cu întregul lor circuit în pregătirea ședințelor de judecată, întocmirea unor rezoluții tipizate, adecvate diferitelor categorii de cauze, repartizarea judicioasă a atribuțiilor în diferitele etape ale procedurii.

În cadrul completurilor de 5 judecători își desfășoară activitatea magistrați asistenți și grefieri care fac parte din structura compartimentului intitulat Secțiile Unite, alături de personalul aferent completului de recurs în interesul legii și completului pentru dezlegarea unei chestiuni de drept.

Având în vedere competența specifică și procedura de judecată net diferită aplicabilă în cazul completurilor de 5 judecători față de cele ale completurilor de unificare a practicii judiciare, pentru eficientizarea activității și sporirea calității actelor de procedură sunt necesare modificări

corespunzătoare ale Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție și măsuri de reorganizare a compartimentelor și de reconfigurare a statului de funcții, prin crearea, în măsura în care dimensiunea resurselor de personal o va permite, a unor structuri separate, care să includă posturi de magistrat asistent și personal auxiliar de specialitate alocate în mod expres acestor formațiuni de judecată, pe materii, distinct de cele alocate completului pentru soluționarea recursurilor în interesul legii și completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

➤ **Înalta Curte de Casație și Justiție ca organizație publică**

Reglementarea organizării și funcționării administrative a Înaltei Curți.

În noul context normativ creat prin evenimentele legislative recente a devenit imperios necesară adoptarea unui nou Regulament privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție sau modificarea și completarea celui existent, astfel încât să traseze mai clar normele administrative de punere în aplicare a coordonatelor prevăzute în Constituția României, în Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, așa cum a fost modificată prin Legea nr. 207/2018, în Codul de procedură civilă, așa cum a fost modificat prin Legea nr. 310/2018 și în unele decizii ale Curții Constituționale cu impact asupra activității instanței supreme.

În prezent, în cadrul Înaltei Curți este în curs de elaborare un proiect pentru modificarea și completarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă, de către o comisie constituită prin ordin al președintelui instanței supreme, colectiv din care fac parte vicepreședinții, în calitate de coordonatori, președinții secțiilor și conducătorii compartimentelor de specialitate.

Nevoia regândirii regulamentului se resimțea de mai multă vreme în cadrul Înaltei Curți, dar a devenit acută în contextul modificărilor legislative și al unor decizii ale Curții Constituționale care au făcut ca aspecte care au reprezentat la un moment dat o bună practică sau cel puțin o practică uzuală, transparentă și general acceptată să devină desuete sau chiar să fie criticate ca fiind nelegale.

Este un proces laborios aflat în curs de desfășurare, a cărui finalizare este preconizată până la sfârșitul acestui an. Principalele modificări prefigurate vizează reglementarea mai clară și mai coerentă, în acord cu normele cu forță juridică superioară, a organizării și funcționării colegiului de conducere, completurilor de 5 judecători, Departamentului economico-financiar și administrativ, Compartimentului audit intern și Arhivei Generale, precum și a atribuțiilor aferente funcțiilor de conducere, reorganizarea Cancelariei, Registraturii generale și a registraturilor secțiilor.

De asemenea, se impune asigurarea unei corelații adecvate cu Regulamentul de ordine interioară al instanțelor, care să ia în calcul specificitatea instanței supreme, dar și nevoia de uniformitate și de coerență a procedurilor de gestionare a dosarelor în circuitul lor de la o instanță la alta în diferitele stadii procesuale, pe care o resimt beneficiarii actului de justiție

De aceea, consider necesară o bună colaborare instituțională cu Consiliul Superior al Magistraturii, în scopul armonizării viziunilor privind normele de punere în aplicare a noilor prevederi legale cuprinse în "legile justiției" care au impact asupra activității tuturor instanțelor.

Conform art. 29 alin. (5) din Legea nr. 304/2004, așa cum a fost modificată prin OUG nr. 7/2019, Colegiul de conducere nu va putea adopta Regulamente sau hotărâri prin care să adauge la dispozițiile cuprinse în legi, pe motiv că acestea ar fi neclare sau incomplete. Este o interdicție expresă reglementată în mod corespunzător și pentru Consiliul Superior al Magistraturii- prin art. 41 alin. (3) din Legea nr. 317/2004 ("Secțiile Consiliului Superior al Magistraturii nu vor putea adopta Regulamente sau hotărâri prin care să adauge la dispozițiile cuprinse în legi, pe motiv că acestea ar fi neclare sau incomplete.")- ori pentru celelalte instanțe judecătorești, prin art. 49 alin. (8) din Legea nr. 304/2004 ("Colegiile de conducere nu vor putea adopta hotărâri prin care să adauge la dispozițiile cuprinse în legi, pe motiv că acestea ar fi neclare sau incomplete.")

Desigur, în litera lor, aceste norme constituie o expresie a principiului ierarhiei și forței juridice a actelor normative, care se deduce din prevederile art. 1 alin. (5) din Constituția României și este reglementat în art. 4 din legea nr. 244/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative: "(1) Actele normative se elaborează în funcție de ierarhia lor, de categoria acestora și de autoritatea publică competentă să le adopte. (2) Categoriile de acte normative și normele de competență privind adoptarea acestora sunt stabilite prin Constituția României, republicată, și prin celelalte legi. (3) Actele normative date în executarea legilor,

ordonanțelor sau a hotărârilor Guvernului se emit în limitele și potrivit normelor care le ordonă.”

Semnificația noilor prevederi urmează însă a fi cristalizată în practica administrativă a entităților chemate să le pună în aplicare, știut fiind că rolul actelor administrative este acela de a organiza executarea legii (în cazul actelor administrative cu caracter normativ) ori de a aplica în concret legea (în cazul actelor administrative cu caracter individual). Or, legea presupune un grad de generalitate și abstractizare care face imposibilă acoperirea, prin reglementări explicite, a tuturor situațiilor care pot apărea în practică și în care lipsa deciziei administrative prompte ar putea genera blocaje. Tocmai de aceea, cu titlu de exemplu, art. 7 alin. (1) lit. g) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor, aprobat prin Hotărârea nr. 1375/2015 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, a prevăzut că președintele și vicepreședintele curții de apel organizează și coordonează activitatea de repartizare aleatorie a cauzelor și stabilește regulile aplicabile în situațiile neprevăzute de lege sau de prezentul regulament.

Gestionarea resurselor umane

O deficiență cronică a Înaltei Curți de Casație și Justiție, ce reflectă de fapt o realitate sistemică a justiției din România, este subdimensionarea resurselor de personal în raport cu volumul de activitate, și mă refer îndeosebi la numărul posturilor de magistrat asistent și de personal auxiliar de specialitate.

În statul de funcții și de personal al Înaltei Curți, numărul de posturi de magistrat asistent este aproximativ egal cu cel al posturilor de judecător, dar unele dintre aceste posturi sunt repartizate la Secțiile Unite (care deserveșc completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, completurile de 5 judecători), la Direcția de legislație, studii, documentare și informatică juridică și la alte compartimente care necesită această încadrare.

Prin urmare, în cadrul secțiilor nu s-a putut realiza echilibrul optim care ar fi însemnat ca numărul magistraților asistenți să fie cel puțin egal cu numărul judecătorilor, pentru a se constitui formațiuni de judecată stabile și omogene, ceea ce ar fi oferit posibilitatea coagulării, a cunoașterii stilului de lucru și a anticipării așteptărilor profesionale ale fiecărui membru al echipei.

De asemenea numărul posturilor de greșier, aprod și agent procedural (180) raportat la cele 122 posturi de judecător și 123 posturi de magistrat asistent nu este în măsură să permită un transfer corespunzător al atribuțiilor legate de verificarea cerințelor de formă și de întocmirea actelor procedurale, astfel ca magistrații asistenți să aibă un rol preponderent în sintetizarea

aspectelor relevante ale cauzelor, în întocmirea fișelor de jurisprudență și în documentarea din alte surse (e.g. doctrină de specialitate, drept european), pentru a oferi judecătorilor un real suport în fundamentarea deciziilor .

Ideală ar fi crearea unor echipe stabile pentru fiecare formațiune de judecată din cadrul secțiilor, care să includă un număr de trei judecători și trei magistrați asistenți și trei grefieri ai completului (inclusiv grefier dactilograf), care să urmărească și să realizeze în mod unitar toate etapele procedurii.

Potrivit art. 134 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, numărul maxim de posturi pentru instanțe și parchete se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului justiției, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii. Pentru Înalta Curte de Casație și Justiție, numărul maxim de posturi se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea ministrului justiției și a președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu avizul Secției pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii.

În acest context, este esențială sprijinirea demersurilor inițiate în președintele Curții, în ideea unei bune colaborări cu executivul și cu Consiliul Superior al Magistraturii, pentru a explica nevoia redimensionării personalului în vederea realizării unei formule optime, de natură să ducă la creșterea calității actului de justiție prin eliminarea sau reducerea unor disfuncții, reducerea timpilor "morți", fluidizarea lucrărilor, ceea ce ar spori gradul de satisfacție atât în rândul personalului, cât și al destinatarilor actului de justiție.

Nu m-am referit în mod special și la numărul posturilor de judecători-de asemenea insuficient față de volumul de activitate și de tipurile de atribuții care se suprapun în diferitele proceduri judiciare- pentru că, în opinia mea, Înalta Curte este deja o instanță supremă mare ca dimensiune, iar direcția de acțiune pe care o consider prioritară este aceea a demersurilor pentru o regândire a normelor de competență și, după cum am menționat mai sus, o repartizare judicioasă a atribuțiilor către magistratul asistent și către grefier.

O gestionare eficientă a resurselor umane presupune și alocarea rațională, între secții, a posturilor existente, în funcție de datele cantitative, de complexitatea cauzelor și de specificul normelor de procedură aplicabile, printr-o abordare caracterizată de flexibilitate și promptitudine în revizuirea statelor de funcții și de personal în raport cu dinamica activității, prin mobilitatea posturilor vacante și orientarea lor către secțiile și compartimentele deficitare.

Conform Regulamentului privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, competența administrativă a aprobării statelor de funcții și de personal și a alocării posturilor este partajată între colegiul de conducere și președintele instanței: președintele are atribuția de a repartiza judecătorii, magistrații-asistenți și alte categorii de personal la secții și la compartimentele din structura Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție are atribuția de a aproba statele de funcții și de personal al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Experiența primului mandat de vicepreședinte m-a făcut să constat că, în general, secțiile au tendința de a se raporta exclusiv la propria dinamică a activității și a resurselor de personal, acceptând cu greu argumente reieșite din analiza comparativă efectuată cu privire la activitatea întregii instanțe. În aceste condiții, pentru reevaluarea periodică a situației, în vederea adoptării și implementării măsurilor necesare de redimensionare a structurii de personal, rămâne de actualitate nevoia unei bune colaborări a întregii echipe de conducere cu președinții și colectivele secțiilor, pentru cunoașterea și înțelegerea contextului organizațional, astfel încât, să poată fi îndeplinit interesul general al funcționării eficiente a instanței, în ansamblul său, iar măsurile adoptate la un moment dat să nu fie percepute unilateral, într-un mod negativ.

Utilizarea rațională a resurselor umane implică, de asemenea, o viziune de ansamblu în ceea ce privește identificarea celor mai bune practici pentru gestionarea dosarelor (înregistrare, arhivare, pregătire a dosarelor) dezvoltate la nivelul secțiilor și armonizarea sau uniformizarea celor care și-au demonstrat eficiența, în măsura în care sunt compatibile cu specificul procedurii aplicabile în funcție de tipurile de cauze ce intră în competența fiecărei secții. Prin urmare, și sub acest aspect îmi propun dezvoltarea comunicării între secții și consultarea personalului, inclusiv prin organizarea periodică a unor întâlniri profesionale comune, cu participarea judecătorilor, magistraților asistenți sau a altor categorii de personal, în funcție de problematica abordată.

Reafirm aici că justiția este un serviciu public, iar nealocarea echilibrată a resurselor și lipsa de uniformitate în metodele și practicile administrative pot conduce la termene lungi și dificultăți în gestionarea dosarelor, generând un grad de insatisfacție atât în rândul judecătorilor și celorlalte categorii de personal implicate, cât și în rândul destinatarilor actului de justiție.

În fine, o dimensiune importantă a gestionării resurselor umane o constituie formarea profesională la nivelul tuturor categoriilor de personal, pe lângă programele de formare continuă centralizată, derulate de Institutul Național al Magistraturii și de Școala Națională de Grefieri, în condițiile unei dinamici legislative accentuate și ale imperativului cunoașterii și aplicării principiilor și valorilor comune cristalizate în spațiul european.

În acest context, studiul individual are un rol important, iar ședințele organizate în cadrul secțiilor în temeiul art. 33 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți constituie un veritabil instrument de învățământ profesional, prin schimbul de idei pe care l-au prilejuit cu privire la măsurile de aplicare a noilor coduri, interpretarea și aplicarea aspectelor noi din dreptului național, cunoașterea și valorificarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și a Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Dar, pe lângă acestea, consider că derularea unor programe de formare profesională în cadrul instanței trebuie să constituie o prioritate a viitoareii etape, atât în diferitele domenii ale dreptului, incluzând- pentru personalul nou recrutat- și metodologia întocmirii actelor de procedură, cât și în ceea ce privește activitățile pe care le va presupune crearea și implementarea dosarului electronic ori abilitățile de comunicare.

Pentru aceasta, din perspectiva atribuțiilor funcției de vicepreședinte este necesară coordonarea activității din cadrul secțiilor și desfășurarea unor activități comune, adaptate diferitelor categorii de personal, cu implicarea, cu precădere, a judecătorilor, magistraților- asistenți și a grefierilor care au calitatea de formatori ai Institutului Național al Magistraturii și ai Școlii Naționale de Grefieri, a unor specialiști IT și, după caz, a psihologului instanței.

Resursele materiale. Sediul instanței

Potrivit art. 30 lit. b) din Legea nr. 304/2004, Adunarea generală a judecătorilor este cea care aprobă bugetul Înaltei Curți de Casație și Justiție, cu avizul consultativ al Ministerului Finanțelor Publice, pe baza unui proiect propus de Colegiul de conducere, așa cum prevede art. 29 alin. (1) lit. e) din aceeași lege. Atribuția de a organiza elaborarea, fundamentarea și prezentarea proiectului de buget la organele abilitate, în termenele și condițiile prevăzute de lege, revine managerului economic, subordonat președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, conform art. 79 din Regulamentul de organizare și funcționare administrativă a instanței supreme.

Am prezentat, pe scurt, mecanismul de elaborare a bugetului, pentru a sublinia importanța dialogului constructiv cu autoritățile publice din sfera executivului, pentru ca în bugetul să poată asigura cheltuielile materiale, de investiții și de personal necesare, pe baza unei estimări adecvate a tuturor implicațiilor financiar- bugetare ale dinamicii organizaționale.

Conform repartizării stabilite de președinte, vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție coordonează activitatea Departamentului economico- financiar și administrativ, postură din care verifică respectarea atribuțiilor prevăzute de lege pentru acest departament și pot contribui la identificarea nevoilor și resurselor pentru asigurarea bazei materiale a instanței și formularea de propuneri corespunzătoare; mai concret, pentru viitoarea etapă, consider necesare măsuri menite să contribuie la o mai bună evidență și transparență a activității instanței, achiziționarea unui program de gestionare a datelor adaptat activității de înregistrare a petițiilor, în contextul reorganizării Registraturii generale a instanței, echipamente și programe pentru aducerea la îndeplinire a obiectivului creării dosarului electronic, achiziționarea semnăturii electronice extinse care să permită comunicarea actelor de procedură în condițiile art. 154 alin. (6) din Codul de procedură civilă, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 310/2018. Această nouă funcționalitate impune o adaptare consistentă a sistemului Ecris, care în actuala versiune nu permite transmiterea automată a citațiilor și comunicărilor semnate digital.

Așa cum am arătat și anterior, în perioada 2017- 2019 s-au derulat operațiuni legate de închirierea și dotarea cu mobilier și aparatură a unui spațiu în care au fost mutate Secția de contencios administrativ și fiscal. Departamentul economico- financiar și administrativ și Arhiva Generală, a căror activitate se desfășoară acum în condiții corespunzătoare.

Închirierea spațiului suplimentar a adus, de asemenea, un plus de confort în desfășurarea activității secțiilor și compartimentelor care au rămas în sediul principal (o sală de ședință devenită disponibilă, birouri, spații de arhivare) precum și înlăturarea sau măcar diminuarea riscului unor vulnerabilități privind normele de securitate în muncă generate anterior de amplasarea unui număr foarte mare de fișete cu dosare și documente pe holurile clădirii, care îngustau căile de acces și puteau pune probleme legate de structura de rezistență a clădirii, ce nu fusese calculată pentru o astfel de suprasarcină.

Aceste aspecte ar putea fi calificate drept rezultate pozitive pe termen scurt și chiar mediu.

Soluția de împărțire a unor componente din structura Înaltei Curți în două sedii diferite nu este însă una ideală, pentru că specificul activității instanței presupune participarea judecătorilor secțiilor în formațiuni de judecată mixte, care impun deplasarea în sediul principal cel puțin în zilele în care sunt planificate ședințele de judecată (în afara cărora pot apărea și diverse alte situații pentru care este necesară reunirea în camera de consiliu), după cum pot pune și probleme legate de circuitul dosarelor și documentelor între cele două sedii.

De aceea, sprijinirea, în limitele atribuțiilor funcției de vicepreședinte, a demersurilor pentru identificarea unei modalități de rezolvare a problemei obținerii unui sediu reprezentativ pentru instanța supremă a unui stat membru al Uniunii Europene rămâne un obiectiv important.

Activitatea arhivistică

Compartimentul arhivă (Arhiva generală) funcționează în subordinea președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție și exercită atribuțiile stabilite prin ordinul acestuia, cu avizul Arhivelor Naționale.

În virtutea atribuției de coordonare a activității arhivistice, conform repartizării stabilite de președinte, vicepreședintele poate însă contribui la creșterea nivelului de performanță a acestui compartiment, la înțelegerea rolului său în angrenajul instanței și la o bună conlucrare cu personalul secțiilor și al celorlalte compartimente.

Compartimentul arhivă, care începând cu acest an dispune de un spațiu corespunzător, situat în imobilul închiriat în str. Octavian Goga, s-a confruntat în ultima perioadă, în contextul mutării Secției de contencios administrativ și fiscal și a realocării spațiilor din sediul principal, cu un mare volum de activitate, generat de accelerarea procedurilor de inventariere și predare a fondului documentar al secțiilor și compartimentelor instanței, potrivit regulilor specifice instituite prin Legea Arhivelor naționale nr. 16/1996 și Instrucțiunile privind activitatea de arhivă la creatorii și deținătorii de documente, aprobate prin Ordinul nr. 217/1996.

În prezent, se află în curs de elaborare „Procedura documentată privind activitatea arhivistică în cadrul Înaltei Curți de Casație și Justiție” și au fost inițiate demersuri pentru actualizarea Nomenclatorului arhivistic, obiective pentru care este necesară consultarea, pe de o parte, a secțiilor și a compartimentelor instanței și, pe de altă parte, a altor instituții din cadrul sistemului judiciar, pentru ca procedurile arhivistice să fie adaptate specificului unei instanțe judecătorești.

Comunicarea publică. Accesul la informațiile de interes public și activitatea de rezolvare a petițiilor.

Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție este, potrivit legii, reprezentantul instanței în relațiile interne și internaționale și imprimă direcțiile generale ale comunicării în spațiul public pentru a asigura transparența activității desfășurate.

De asemenea, potrivit art. 29 alin. (1) lit. d) din legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție are atribuția de a organiza și supraveghea rezolvarea petițiilor, în condițiile legii.

La rândul lor, potrivit Regulamentului de organizare și funcționare administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, vicepreședinții asigură conducerea generală a Cancelariei și a Biroului de informare și relații publice, conform repartizării stabilite de președinte.

În acest context, se impun: verificarea sistematică a activității Biroului de Informare și Relații Publice și a compartimentelor care intră în relații directe cu publicul (registraturi, arhive); stabilirea unui circuit al cererilor și documentelor, precum și a unor bune practici în comunicarea BIRP cu secțiile și celelalte compartimente ale instanței, pentru obținerea și transmiterea informațiilor necesare pentru soluționarea petițiilor și a cererilor de acces la informațiile de interes public; verificarea aplicării noului Ghid de bune practici în relația sistemului judiciar cu mass-media; formularea de propuneri pentru îmbunătățirea evidenței activității Biroului de Informare și Relații Publice și a calității răspunsurilor adresate petiționarilor.

CONCLUZII

Stabilirea priorităților, identificarea direcțiilor de acțiune și alegerea instrumentelor adecvate nu reprezintă un scop în sine, ci doar pârghii pentru sporirea capacității de a oferi un act de justiție performant, transparent, apt să convingă publicul de echitatea procedurilor, de integritatea celor care înfăptuiesc justiția, de capacitatea de reacție, din interior, împotriva conduitelor neconforme.

În conceperea prezentului proiect, fără a efectua o analiză exhaustivă a tuturor atribuțiilor reglementate pentru vicepreședinții Înaltei Curți de Casație și Justiție prin legislația primară ori secundară, m-am referit la o serie de componente identificate ca fiind susceptibile de o îmbunătățire sau reconfigurare, ținând seama de provocările și imperativele realității actuale, de necesitatea compatibilizării cu obiectivele președintelui instanței, dar și în respectul soluțiilor inovatoare și măsurilor care și-au dovedit eficiența în anii precedenți.

Justiția înseamnă, în ultimă instanță, căutarea și aflarea dreptății, separarea binelui de rău, iar înfăptuirea ei presupune umanism, integritate, profesionalism, fermitate, rezistență în fața unor presiuni sau curențe conjuncturale, câștigarea și menținerea respectului în societate.

ANEXE

- **Centralizatoare statistice privind activitatea ÎCCJ în anii 2017 și 2018**
- **Centralizatoare statistice privind activitatea ÎCCJ în primele trei trimestre ale anilor 2018 și 2019**
- **Note privind propuneri și demersuri ale vicepreședintelui în materie civilă**

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CENTRALIZATOR STATISTIC 01 IANUARIE – 31 DECEMBRIE 2017

DOSARE	Secția penală	Secția I civilă	Secția a II a civilă	Secția de contencios administrativ și fiscal	Completul competent să soluționeze RIL	Completul de 5 judecători	Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept	TOTAL
Pe ROL la începutul lunii ianuarie 2017	590	845	780	7.812	8	122	42	10.199
INTRĂRI	2.991	2.246	2.288	6.072	31	587	122	14.337
<i>Dosare intrate pe Noul Cod de procedură civilă</i>	-	1.553	1.704	5.842	-	194	-	10.846
DOSARE ASOCIATE	-	576	692	142	-	13	-	1.410
TOTAL pe ROL	3.581	3.091	3.068	13.884	39	709	164	24.536
SOLUȚIONĂRI	3.069	2.014	1.838	4.172	28	578	118+11*	11.828
<i>Dosare soluționate NCPC</i>	-	1.214	1.201	3.910	-	189	-	6.514
Rămase pe rol la 31 decembrie 2017	512	1.077	1.230	9.712	11	131	35	12.708

* Dosare conexe

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CENTRALIZATOR STATISTIC 01 IANUARIE – 31 DECEMBRIE 2018

DOSARE	Secția penală	Secția I civilă	Secția a II-a civilă	Secția de contencios administrativ și fiscal	Completul de 5 judecători	Completul competent să soluționeze RIL	Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept	TOTAL
Pe ROL la începutul lunii ianuarie 2018	512	1.077	1.230	9.712	131	11	35	12.708
INTRĂRI	2.629	4.367	5.903	6.179	522	23	100	19.723
<i>Dosare intrate pe Noul Cod de procedură civilă</i>	-	3.782	5.516	6.061	203	-	-	15.562
DOSARE ASOCIATE	-	633	705	246	138	-	-	1.722
TOTAL pe ROL	3.141	5.444	7.133	15.891	653	34	135	32.431
SOLUȚIONĂRI	2.628	4.251	5.355	4.656	418+10*	25	104	17.437+10*
<i>Dosare soluționate NCPC</i>	-	3.595	4.791	4.518	157+2*	-	-	13.061+2*
Rămase pe rol la 31 decembrie 2018	513	1.193	1.778	11.235	235	9	31	14.994

*Dosare asociate soluționate prin decizii cu număr.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CENTRALIZATOR STATISTIC 01 ianuarie - 30 septembrie 2018

DOSARE	Secția penală	Secția I civilă	Secția a II a civilă	Secția de contencios administrativ și fiscal	Completul de 5 judecători	Completul competent să soluționeze RIL	Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept	TOTAL
Pe ROL la începutul lunii ianuarie 2018	512	1.077	1.230	9.712	131	11	35	12.708
INTRĂRI	2.014	3.669	5.157	5.067	356	15	78	16.356
<i>Dosare intrate pe Noul Cod de procedură civilă</i>	-	3.215	4.840	4.969	147	-	-	13.171
DOSARE ASOCIATE	-	451	489	178	106	-	-	1.224
TOTAL pe ROL	2.526	4.746	6.387	14.779	487	26	113	29.064
SOLUȚIONĂRI	1.913	3.278	3.794	3.057	307+8*	17	77	12.443+8*
<i>Dosare soluționate NCPC</i>	-	2.784	3.406	2.944	126+2*	-	-	9.260+2*
Rămase pe rol la 30 septembrie 2018	613	1.468	2.593	11.722	180	9	36	16.621

*Dosare asociate soluționate prin decizii cu număr.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CENTRALIZATOR STATISTIC 01 IANUARIE – 30 SEPTEMBRIE 2019

DOSARE	Secția penală	Secția I civilă	Secția a II a civilă	Secția de contencios administrativ și fiscal	Completul de 5 judecători	Completul competent să soluționeze RIL	Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept	TOTAL
Pe ROL la începutul lunii ianuarie 2019	513	1.193	1.778	11.235	235	9	31	14.994
INTRĂRI	1.610	2.086	2.192	4.325	388	33	78	10.712
<i>Dosare intrate pe Noul Cod de procedură civilă</i>	-	1.762	1.941	4.238	158	-	-	8.099
<i>DOSARE ASOCIATE</i>	-	488	709	322	164	-	-	1.683
TOTAL pe ROL	2.123	3.279	3.970	15.560	623	42	109	25.706
SOLUȚIONĂRI	1.451	1.559	1.521	4.329	395+20*	22	56	9.333+20*
<i>Dosare soluționate NCPC</i>	-	1.227	1.275	4.267	173	-	-	6.942
Rămase pe rol la 30 septembrie 2019	672	1.720	2.449	11.231	228	20	53	16.373

*Dosare asociate soluționate prin decizii cu număr.

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Cabinetul Vicepreședintelui

Str. Batiștei, nr.25, sector 2, București
Tel: 021-310.38.87, Fax: 021- 310.06.61, e-mail: vicepresedinte@scj.ro

Nr.454 din 7 iulie 2017

Doamnei judecător ...

Președintele Curții de Apel ...

Având în vedere că în cadrul activității de unificare a practicii judiciare prin intermediul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării unei chestiuni de drept au fost identificate unele aspecte repetitive, legate de modul de investire a instanței supreme, ilustrate și prin numărul relativ ridicat de sesizări respinse ca inadmisibile, vă transmitem propunerea ca în cadrul activităților de formare continua descentralizată și de învățământ profesional să includeți și teme legate de rolul instanței de trimitere în acest mecanism procedural.

În acest sens, vă rugăm să aveți în vedere următoarele:

1. *Conținutul încheierii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție:* formularea clară a problemei de drept a cărei dezlegare se solicită, cu indicarea elementelor ce suscită dificultăți de interpretare, nefiind suficientă enunțarea și citarea prevederii legale; prezentarea motivelor care susțin admisibilitatea sesizării, printr-o analiză efectivă, iar nu formală a condițiilor prevăzute în art. 519 din Codul de procedură civilă; exprimarea punctului de vedere al completului de judecată asupra problemei de drept în discuție, care nu poate fi evitată prin calificarea ei ca fiind o antepronunțare; întocmirea formei anonimizate a încheierii de sesizare fără a se utiliza acronime/ inițialele numelor membrilor completului de judecată și ale numelor sau denumirilor părților.

2. *Obiectul și scopul sesizării*, prin raportare la sensul noțiunii de "*chestiune de drept*", care, conform jurisprudenței constante a Înaltei Curți de Casație și Justiție, are în vedere o normă de drept îndoielnică, imperfectă, lacunară sau neclară, de natură să atragă o problemă veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit textul de lege, o normă cutumiară neclară, incompletă sau incertă ori incidența unor principii generale de drept al căror conținut sau a căror sferă de acțiune sunt discutabile.
3. *Aplicarea prevederilor art. 520 alin. (4) din Codul de procedură civilă*, pentru evitarea sesizărilor repetitive- uneori prin încheieri pronunțate la aceeași dată, de același complet de judecată, în cauze similare (exemplu recent, dosarul nr. 501/1/2017, la care au fost conexeate alte 7 sesizări cu același obiect).

Reamintim că, pentru a contribui la uniformizarea practicilor în domeniu, Înalta Curte de Casație și Justiție a elaborat, atât în materie civilă, cât și în materie penală, ghiduri pentru formularea sesizărilor prealabile, modele de adrese de înaintare a sesizărilor și modele de încheieri de sesizare, postate pe pagina de internet a instanței (<http://www.scj.ro/1274/Ghiduri-si-formulare-pentru-formularea-unei-sesizari-prealabile>).

Transparența activității în materie este asigurată prin publicarea sesizărilor pe pagina de internet a ÎCCJ, de îndată după înregistrare (<http://www.scj.ro/695/Dosare-sesizari-prealabile>), a minutilor deciziilor (<http://www.scj.ro/1322/Comunicate-privind-deciziile-pronuntate-de-Completele-pentru-dezlegarea-unor-chestiuni-de-drept>) precum și a deciziilor de admitere sau de respingere publicate în Monitorul Oficial (<http://www.scj.ro/1303/Completele-pentru-dezlegarea-unor-chestiuni-de-drept-Cautare-rapida-pe-ani>).

Prezenta adresă este formulată în spiritul dialogului între instanțe, pentru evitarea restituirii administrative a sesizărilor în vederea complinirii unor cerințe de formă și reducerea numărului de sesizări respinse ca inadmisibile, având în vedere impactul pe care exercitarea procedurii dezlegării prealabile a unor chestiuni de drept îl are asupra duratei de soluționare a cauzelor.

Cu stimă,

Judecător Gabriela Elena Bogasiu
Vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Cabinetul Vicepreședintelui

Str. Batiștei, nr.25, sector 2, București
Tel: 021-310.38.87, Fax: 021- 310.06.61, e-mail: vicepresedinte@scj.ro

Nr. 49 din 7 februarie 2018

Doamnei judecător....,
Președintele Secției....

Stimată doamnă președinte,

În vederea efectuării unor evaluări ale dinamicii activității și utilizării resurselor secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, vă rugăm ca, până la data de 15 februarie 2018, să ne comunicați următoarele date, care vizează, în esență, volumul de activitate pe complete și stadii procesuale:

1. Numărul total de dosare repartizate fiecărui complet de judecată, aflate pe rol, cu indicarea celui mai vechi dosar, în raport cu data înregistrării la ÎCCJ.
2. Numărul de dosare aflate în faza de pregătire pentru fiecare complet de judecată, cu indicarea celui mai vechi dosar, în raport cu data înregistrării la ÎCCJ.
3. Numărul de dosare aflate în procedura de filtru (cu termene fixate stabilite pentru analiza raportului sau examinarea recursului) pentru fiecare complet de judecată, cu indicarea celui mai vechi dosar, în raport cu data înregistrării la ÎCCJ.
4. Numărul de dosare aflate în procedura de judecată (cu termene stabilite pentru judecata pe fond) pentru fiecare complet de judecată, cu indicarea celui mai vechi dosar în raport cu data înregistrării la ÎCCJ.
5. Durata medie a instrumentării dosarelor pe fiecare stadiu procesual.

Cu deosebită considerație,

Judecător Gabriela Elena Bogasiu,
Vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Cabinetul Vicepreședintelui

Str. Batiștei, nr.25, sector 2, București
Tel: 021-310.38.87, Fax: 021- 310.06.61, e-mail: vicepresedinte@scj.ro

Nr. 84 din 27 februarie 2018

Doamnei judecător ..
Președinte Secției ..

Stimată doamnă președinte,

În vederea unificării practicii judiciare sau, după caz, administrative în cadrul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, vă adresez rugămintea de a comunica punctul de vedere al secției pe care o conduceți cu privire la următoarele aspecte:

1. Interpretarea sintagmei „și nici după trimiterea cauzei spre rejudecare”, cuprinse în art. 41 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu referire la judecarea recursului împotriva hotărârii pronunțate în fond după casare, în condițiile în care judecătorul a făcut parte din completul care a soluționat primul recurs și a pronunțat decizia de casare cu trimitere.
2. Aplicarea prevederilor art. 94 alin. (3) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești (Hotărârea Plenului C.S.M. nr. 1375/2015), în ceea ce privește modalitatea de înregistrare a cererilor de revizuire și contestațiilor în anulare formulate de aceeași parte sau de părți diferite, împotriva aceleiași decizii. Cererile depuse ulterior unei prime cereri se repartizează aleatoriu sau se trimit completului inițial investit?
3. Modalitatea de repartizare a diferitelor categorii de cereri de reexaminare care fac obiectul unor dosare asociate, conform art. 97 alin. (2) din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești (Hotărârea

Plenului C.S.M. nr. 1375/2015), altele decât cele avute în vedere de alin. (5) al aceluiași articol. Repartizare aleatorie sau trimitere la completul imediat următor?

Chestiunile menționate au fost înscrise pe ordinea de zi a Ședinței Secției a II-a civile din data de 26 februarie 2018.

Cu deosebită considerație,

Judecător Gabriela Elena Bogasiu,
Vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Cabinetul Vicepreședintelui

ROMÂNIA

Str. Batiștei, nr.25, sector 2, București
Tel: 021-310.38.87, Fax: 021- 310.06.61, E-mail: vicepresedinte@scj.ro

Nr.445 din 29 august 2018

**Doamnei judecător ...
Președinte Secției ...**

Stimată doamnă președinte,

Prin decizia nr. 381/ 31 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial nr. 634 din 20 iulie 2018, Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate invocată în dosarul nr.671/1/2016 al Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul de 5 Judecători și a constatat că dispozițiile art.51 alin.(3) din Legea nr.371/2014 privind Consiliul Superior al Magistraturii sunt constituționale doar în măsura în care se interpretează că „recursul” prevăzut de acestea este o cale devolutivă de atac împotriva hotărârilor secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, pronunțate în materie disciplinară.

În motivare s-a reținut, în esență, că, întrucât recursul reglementat de art.51 alin.(3) din Legea nr.317/2004 este singura cale de acces la o instanță judecătorească, în materie disciplinară, a judecătorilor și procurorilor, această cale de atac împotriva hotărârilor secțiilor CSM trebuie să fie una efectivă, devolutivă, care să asigure toate garanțiile dreptului de acces la instanță și al unui proces echitabil, prin luarea în considerare a tuturor aspectelor și prin verificarea atât a legalității procedurii, cât și a temeiniciei hotărârii instanței disciplinare, acesta fiind și sensul art.134 alin.(3) din Constituție. În măsura în care acest „recurs”, prevăzut de dispozițiile art.51 alin.(3) din Legea nr. 317/2004, este calificat drept calea extraordinară de atac prevăzută de Codul de procedură civilă, aceste dispoziții sunt neconstituționale, întrucât nu asigură un remediu efectiv, care să fie la dispoziția unui magistrat sancționat disciplinar, în fața unei instanțe, așa cum impun dispozițiile art.134 alin.(3) din Constituție, și jurisprudența constantă a Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului (par. 30).

De asemenea, lipsa unui remediu efectiv împotriva hotărârii secției CSM, pronunțate în materie disciplinară, care să permită instanței analiza încălcării drepturilor sub toate aspectele, este de natură să conducă la încălcarea dreptului fundamental la un proces echitabil, sub aspectul dreptului de acces la o instanță. Aceasta întrucât, pe calea recursului reglementat de Codul de procedură civilă, nu se pot invoca motive de netemeinicie a hotărârii atacate, ci numai motive de nelegalitate, iar în recurs nu se pot administra probe, cu excepția înscrisurilor noi (par. 31).

Anterior, prin decizia nr. 778/ 28 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial nr. 334 din 17 aprilie 2018, Curtea Constituțională a României a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.488, art.490 alin.(1), art.493 și art.497 din Codul de procedură civilă, invocată în dosarul nr.4.414/1/2015 al Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul de 5 judecători.

Instanța de contencios constituțional a avut în vedere că, pe de o parte, jurisprudența Curții a calificat recursul prevăzut de art.51 alin.(3) din Legea nr.317/2004 ca o veritabilă și efectivă cale de atac împotriva hotărârilor secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii, și nu o cale extraordinară de atac, astfel încât dispozițiile legale criticate din Codul de procedură civilă nu au legătură cu soluționarea cauzei, în sensul art.29 alin.(1) din Legea nr.47/1992, iar, pe de altă parte, prin criticile formulate de autoarea excepției de neconstituționalitate se urmărește modificarea soluției legislative, în sensul stabilirii unor reguli speciale după care să se desfășoare procedura de judecată a unui asemenea recurs, ceea ce excedează controlului de constituționalitate, fiind în contradicție cu dispozițiile art.2 alin.(3) din Legea nr.47/1992, potrivit căroră „*Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului*” (par. 21).

În acest context, pentru asigurarea uniformității practicii judiciare și având în vedere că fiecare judecător al secției are vocația de a fi desemnat anual, prin tragere la sorți, membru al unuia dintre completele de 5 judecători în materie civilă, vă rugăm ca, în temeiul art.33 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, să supuneți dezbaterii judecătorilor, în cadrul ședinței de secție pe care o veți organiza în cursul lunii septembrie, următoarele probleme de drept:

- natura juridică a recursului exercitat împotriva hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii în materie disciplinară;
- regulile de procedură aplicabile;
- limitele controlului judecătoresc și soluțiile care pot fi pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție.

Cu deosebită considerație,

Judecător Gabriela Elena Bogasiu,
Vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Cabinetul Vicepreședintelui

Nr.154 din 27 martie 2019

Doamnei judecător.,
Președintele Secției ..

Stimată doamnă președinte,

În vederea uniformizării practicilor administrative la nivelul secțiilor și completului de 5 judecători în alte materii decât cea penală, în ceea ce privește aplicarea dispozițiilor art. 97 din Regulamentul de ordine interioară a instanțelor, aprobat prin Hotărârea nr. 1375/ 2015 a Plenului C.S.M., vă adresez rugămintea de a comunica, **până la data de 1 aprilie 2019**, modul de înregistrare și repartizare a plângerilor formulate împotriva încheierilor prin care se soluționează contestațiile privind tergiversarea procesului, cu referire la ambele ipoteze prevăzute în art. 524 alin. (5) din Codul de procedură civilă:

- Plângere formulată împotriva unei încheieri pronunțate de o curte de apel;
- Plângere formulată împotriva unei încheieri pronunțate de un alt complet al aceleiași secții.

Cu deosebită considerație,

Judecător Gabriela Elena Bogasiu,
Vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
CABINET VICEPREȘEDINTE

Nr. 529 / 16 octombrie 2019

Doamnei judecător ...

Președintele Secției ..

Stimată doamnă președinte,

I. În temeiul *art. 19 alin. (3) din legea nr. 304/ 2004 privind organizarea judiciară*, la începutul fiecărui an, Colegiul de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție, la propunerea președintelui sau a vicepreședintelui acesteia, poate aproba înființarea de complete specializate în cadrul secțiilor Înaltei Curți de Casație și Justiție, în funcție de numărul și natura cauzelor, de volumul de activitate al fiecărei secții, precum și de specializarea judecătorilor și necesitatea valorificării experienței profesionale a acestora.

De asemenea, potrivit *art. 27 alin. (1)* din același act normativ, la sfârșitul fiecărui an, Înalta Curte de Casație și Justiție, în Secții Unite, stabilește cazurile în care este necesară îmbunătățirea legislației și le comunică ministrului justiției.

II. Prin *decizia nr. 417 din 3 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României nr.825 din 10 octombrie 2019*, Curtea Constituțională a constatat că a existat un conflict juridic de natură constituțională între Parlament, pe de o parte, și Înalta Curte de Casație și Justiție, pe de altă parte, generat de neconstituirea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a completurilor de judecată specializate pentru judecarea în primă instanță a infracțiunilor prevăzute în *Legea nr.78/2000* pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, contrar celor prevăzute de *art.29 alin.(1)* din *Legea nr.78/2000*, astfel cum a fost modificat prin *Legea nr.161/2003*.

Totodată, a stabilit că toate cauzele înregistrate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție și soluționate de aceasta în primă instanță anterior Hotărârii Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr.14 din 23 ianuarie 2019, în măsura în care nu au devenit definitive, urmează a fi

rejudecate, în condițiile art.421 pct.2 lit.b) din Codul de procedură penală, de completurile specializate alcătuite potrivit art.29 alin.(1) din Legea nr.78/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr.161/2003.

III. Prin adresa înregistrată cu nr. 712 din 30 septembrie 2019 la Cabinetul Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție, v-au fost transmise propunerile de modificare și completare a Regulamentului de organizare și funcționare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, întocmite în cadrul Comisiei constituite în baza Ordinelor nr. 33 din 22 ianuarie 2019 și nr. 246 din 30 septembrie 2019 ale Președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În acest context, în vederea adoptării măsurilor privind buna desfășurare a activității Înaltei Curți de Casație și Justiție, vă rugăm ca, în cursul lunii octombrie 2019, cu luarea în considerare a termenelor stabilite prin adresa nr. 712 din 30 septembrie 2019, să supuneți dezbaterii judecătorilor secției, în temeiul art.33 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, următoarele aspecte:

- Necesitatea formulării unor propuneri pentru îmbunătățirea reglementării, prin lege, a organizării și funcționării completurilor de 5 judecători;
- Propunerile de modificare și completare a Regulamentului de organizare și funcționare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.
- Necesitatea sau oportunitatea înființării unor completuri specializate în cadrul secției pe care o conduceți, prin prisma criteriilor prevăzute în art. 19 alin. (3) din Legea nr. 304/2004;
- Efectele deciziei Curții Constituționale a României nr. 417 din 3 iulie 2019 și modalitatea de îndeplinire a obligațiilor stabilite în cuprinsul acesteia, în ceea ce privește constituirea completurilor specializate pentru judecarea faptelor de corupție;
- Numărul și modalitatea de constituire a completurilor de 5 judecători pentru anul 2020.

Cu deosebită considerație,

Judecător Gabriela Elena Bogasiu,

Vicepreședinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție

ROMÂNIA
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
COLEGIUL DE CONDUCERE

ROMÂNIA

Str. Batiștei, nr. 25, Sector 2, București , www.scj.ro

ORDINEA DE ZI SOLUȚIONATĂ

din 7 iunie 2018

-extras-

Nr. crt.	Nr. și data lucrării	DESCRIERE LUCRARE
6	Hotărârea nr.67 din 7 iunie 2018	Propunerile doamnei judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele ÎCCJ, și ale doamnei judecător Lavinia Curelea, președintele delegat al Secției I Civile, privind adoptarea unor măsuri organizatorice. Anexă : Nota doamnei Claris Loredana Piroșcă, psiholog în cadrul ÎCCJ; Soluție Cu unanimitate, aprobă următoarele măsuri organizatorice: 1. La nivelul tuturor secțiilor se vor organiza periodic sesiuni de învățământ profesional adaptate specificului atribuțiilor fiecărei categorii de personal auxiliar de specialitate, în care să fie discutate teme privind aplicarea normelor cuprinse în legi și regulamente, etica și deontologia profesională, comunicarea în

		instanță, cu implicarea conducătorilor de secții și compartimente, a persoanelor care au calitatea de formator și a psihologului instanței; 2. La nivelul tuturor secțiilor, președinții secțiilor vor asigura periodic instruirea personalului cu atribuții legate de activitatea cu publicul - justițiabili și avocați - și vor monitoriza acest tip de activitate sub forma unor controale și a întocmirii unor rapoarte săptămânale; 3. Psihologul instanței va întocmi un studiu ce va avea ca obiectiv percepția fiecărei categorii de personal auxiliar de specialitate relativ la activitatea desfășurată cu publicul - justițiabili și avocați; 4. La nivelul Biroului auto, șeful compartimentului, va organiza instructaje periodice adaptate specificului atribuțiilor personalului din subordine, în care să fie discutate teme privind aplicarea normelor cuprinse în legi și regulamente, etica și deontologia profesională, comunicarea în instanță.
--	--	--

Judecător Iulia Cristina Tarcea

Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție

Judecător Gabriela Elena Bogasiu

Vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție

Judecător dr. Ilie Iulian Dragomir

Judecător Ștefan Pistol

Judecător Valentin Horia Șelaru

Judecător Simona Neniță

Judecător Andreia Liana Constanda

Judecător Carmen Georgeta Negrilă

Judecător Cosmin Horia Mihăianu

Judecător Eugenia Marin

Judecător Liliana Vișan